

Любов Мельничук

Культурна дипломатія України в Румунії як потужний нереалізований потенціал

*Культурна дипломатія –
це продаж іміджу країни засобами культури.*

Єжи Онук

У статті проаналізовано особливості культурної дипломатії України в Румунії після Революції Гідності. На основі критичного аналізу діяльності України в Румунії щодо створення позитивного іміджу нашої держави та діяльності Культурно-інформаційного центру в складі Посольства України в Румунії авторка пропонує шляхи вдосконалення його роботи задля посилення культурно-гуманітарного співробітництва між двома державами.

Ключові слова: культурна дипломатія, українсько-румунська співпраця, культурно-інформаційний центр у складі Посольства України в Румунії.

The author considers whether Ukraine's cultural diplomacy projects, implemented in Romania after the Revolution of Dignity, improved Ukraine's image there. The author's conclusions are based on a detailed analysis of projects implemented by the embassy's cultural and information center. The author looks into various innovative approaches to strengthen cultural and humanitarian cooperation between the two countries.

Keywords: cultural diplomacy, Ukrainian-Romanian cooperation, cultural and information center as part of the Embassy of Ukraine in Romania.

Культурна дипломатія – важливий фактор становлення та розвитку успішних міждержавних відносин, водночас самі міждержавні відносини – складний і багатоетапний процес, у ході якого доводиться розв'язувати гострі політико-правові, економічні та соціальні проблеми, відшукувати адекватні відповіді на виклики часу.

Культура є найефективнішим засобом розвитку економіки. Як сектор економіки, вона здатна змінити роль держави у світі. Культура – це не додана вартість до економіки, але її інтегральна сфера, що найбільш динамічно розвивається і найкращим чином може використовувати сучасні засоби комунікації. Розуміння того, що культура є знаряддям сприяння економічному зростанню, й досі не засвоєно українцями достатньою мірою¹.

Проведення спільної економічної політики, усунення митних бар'єрів сприяє зміцненню на-

ціональної економіки, зростанню добробуту населення країни. Україна у такий спосіб зможе вийти на нові ринки збуту товарів та послуг власного виробництва, а найголовніше – залучити сучасні технології. Зважаючи на євроінтеграційні прагнення України, культура може стати вигідним засобом розвитку економіки нашої країни.

Однак культурна дипломатія як політика не повинна обмежуватися завданнями винятково сфери зовнішньополітичних відносин. Реагуючи також на культурні запити суспільства, вона бере участь у його формуванні, осмисленні власного досвіду і плануванні майбутнього. Власне культурна дипломатія може і має бути складовою культурної політики держави, але лише у тому разі, якщо та відповідає актуальним потребам соціуму². Способи підвищення ефективності культурної дипломатії – це координація та спеціальний персонал

¹ Новікова К. Культурна дипломатія. Як створити країну-бренд / Катерина Новікова. – 2015. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://ua1.com.ua/publications/kulturna-diplomatiya-yak-stvoriti-krajinu-brend-3055.html>.

² Розумна О. Культурна дипломатія України: стан, проблеми, перспективи / Оксана Розумна. – 2016. [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.niss.gov.ua/content/articles/files/kultu_dypl-26841.pdf.

(наприклад, аташе з культури в представництвах ЄС), пошук фінансування і партнерів, у тому числі приватних, поєднання засобів культурних організацій та держав-членів, налагодження контактів через різноманітні проекти й обміни, взаємодія між митцями і менеджерами культури, журналістами й письменниками¹.

Україна та Румунія тісно пов'язані між собою не лише наявністю спільного кордону (613,8 км, у тому числі річкового 292,2 км і морського 33 км), а й спільним історичним і культурним минулим, проживанням в обох країнах національної меншини іншої сторони.

За попередніми даними останнього перепису населення (відбувся восени 2011 року), на території Румунії проживає 51,7 тис. етнічних українців. (За альтернативними підрахунками Союзу українців Румунії, українська громада країни налічує понад 200 тисяч осіб.)

Переважає більшість етнічних українців Румунії – автохтонне населення, яке компактно мешкає у прикордонних з Україною повітах, що свого часу частково належали до ранньосередньовічної держави Київська Русь та Галицько-Волинського князівства.

У XVIII столітті на територію Добруджі (регіон дельти Дунаю) прибула частина запорозьких козаків, які заснували Задунайську Січ. Їхні нащадки і нині населяють повіт Тульча. На початку XX століття внаслідок трудової міграції з Марамурешу та Закарпаття компактна українська громада утворилася й в історичному Банаті на заході країни.

На сучасному етапі компактно українська спільнота проживає в північному регіоні Румунії (повіти Марамуреш і Сату-Маре), який межує із Закарпаттям – понад 36 тис., у північно-східному регіоні Південної Буковини (повіти Сучава та Ботошань), який прилягає до Чернівецької області – приблизно 10 тис., у західному регіоні Банату (повіти Тіміш та Караш-Северін) – близько 10 тис., у південно-східному регіоні Добруджі (повіти Тульча та Галац) – майже 1,5 тис. представників. Решта етнічних українців мешкають дисперсно по всій території країни.

Румунські меншини України та українські меншини, що мешкають у Румунії, є факторами, які забезпечують постійну взаємодію між двома країнами. До того ж, більшість румунських дослідників та експертів зосередили свої зусилля на від-

носінах Румунії з країнами-членами ЄС і НАТО, тож Румунія відчуває нестачу експертів із питань, пов'язаних з Україною². Варто зазначити, що саме національна меншина є вагомим ресурсом для ведення ефективної культурної дипломатії.

Найгостріші дискусії, які не дозволяли країнам рухатися вперед, точилися навколо захисту прав румунської меншини в Україні та української в Румунії, делімітації континентального шельфу в Чорному морі, створення глибоководного суднового ходу річки Дунай–Чорне море на українській ділянці дельти, а також ситуації з Криворізьким гірничо-збагачувальним комбінатом.

Усі ці питання виникали на тлі взаємної підозри сторін у нещирості. Українська влада підозрювала Бухарест у намірах втілити проект «Велика Румунія», румунські можновладці не довіряли багатовекторній політиці Києва³.

У ході 10-го Київського безпекового форуму, організованого Фондом Арсенія Яценюка «Відкрий Україну», депутат Парламенту Румунії, президент Спілки українців Румунії Ніколае-Мірослав Петрецький відзначив важливість у двосторонніх відносинах питання забезпечення прав національних меншин і розповів про відповідну систему, яка функціонує в його країні: «Румунія захищає нацменшини, гарантуючи через Конституцію місця в парламенті для представників нацменшин. Участь нацменшин у політичному процесі через депутата, на урядовому рівні у соціальному, економічному та культурному житті має позитивний вплив для румунського суспільства»⁴.

Протягом останніх кількох років відбулося перезавантаження українсько-румунських стосунків на основі дружби, добросусідства, взаємної довіри та підтримки з одночасним дистанціюванням від складних проблем минулого, успадкованих сторонами від тоталітарних режимів. Новий позитивний контекст розвитку двосторонніх зв'язків започаткований офіційним візитом Міністра закордонних справ України П. А. Клімкіна до Румунії (17.02.2015 р.), а невдовзі підтверджений

² Солодкий С. Аудит зовнішньої політики: Україна – Румунія / С. Солодкий, І. Раєру. – К., 2016. – 44 с. – (Дискусійна записка).

³ Солодкий С. Аудит зовнішньої політики. Румунія та Україна – чи можлива дружба через спільного ворога / С. Солодкий, І. Раєру. – 2016. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.eurointegration.com.ua/articles/2016/06/23/7051125/>.

⁴ Румунія чітко підтримує незалежність, суверенітет і територіальну цілісність України – Ніколае-Мірослав Петрецький. – 2017. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ksf2017.openukraine.org/ua/news/1356-rumunija-chitko-pidtrimuje-nezalezhnisty-suverenitet-i-teritorialnucilisnisty-ukrajini-nikolaje-miroslav-petreckyj>.

¹ Новікова К. Культурна дипломатія... [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://ua1.com.ua/publications/kulturna-diplomatiya-yak-stvoriti-krajinu-brend-3055.html>.

підсумками офіційного візиту Президента Румунії К. Йоханніса до України (17.03.2015 р.).

Основою нового сприйняття відносин є побудова справжнього містка дружби і конструктивної співпраці між двома сусідніми країнами. Однак румунські політичні партії не звертають особливої уваги на питання зовнішньої політики в процесі розробки передвиборних програм. Напрями зовнішньої політики Румунії закладаються Міністерством закордонних справ та Адміністрацією президента. Відсутність інтересу політичних партій до зовнішньої політики також пояснюється консенсусом серед румунського суспільства щодо проєвропейської орієнтації країни. До того ж, питання внутрішньої політики викликають набагато більший суспільний інтерес¹.

Об'єктивним підґрунтям для запровадження нових підходів у сфері культурно-гуманітарного співробітництва з румунською стороною в цілому, в тому числі щодо співпраці з українською громадою Румунії є беззастережна підтримка керівництвом країни участі представників нацменшин у всіх рівнях розпочатих докорінних змін та процесу глибинного реформування суспільства; безпрецедентна солідарність румунського соціуму з українським народом у його справедливій боротьбі за обстоювання національного суверенітету, територіальної цілісності та недоторканності кордонів України; рішуче засудження Румунією анексії Російською Федерацією Автономної Республіки Крим та допомоги Москви проросійським терористичним силам у східних частинах Донецької та Луганської областей; усебічне заохочення Бухарестом євроінтеграційних прагнень нашої держави та її наближення до євроатлантичного простору; оперативне прийняття рішень щодо подальшого застосування міжнародних санкцій проти РФ; створення сприятливого для України інформаційного простору в Румунії, зокрема відмова від попередньої практики надмірної критики української сторони за нібито системні порушення прав румунської національної меншини в Україні із паралельним представленням Румунії як зразкової країни щодо забезпечення прав місцевих українців.

2014 рік розставив усі крапки над «і» – ті, хто присягався у вічній дружбі, здійснили акт агресії проти України. Натомість Бухарест, який часом сприймався в Україні як чи не головна загроза національній безпеці, допоміг Києву. Звичайно, ренесанс українсько-румунської співпраці не привів до врегулювання багатьох проблем, які накопичи-

лися за понад двадцять років напружених відносин, але зараз принаймні з'явилася надія на розвиток довірливої кооперації, яка ґрунтується на підході *security first*. Поява спільної загрози змусила сусідів переглянути відносини; проте поки що зарано говорити, що обидві країни повністю перегорнули сторінку недовіри². За умови збереження позитивної динаміки можна очікувати подальшого наближення відносин між державами до рівня стратегічного партнерства³.

Приводом для активізації двосторонніх відносин стало усвідомлення спільних безпекових загроз. Якщо досі у Румунії не до кінця вірили в прозахідний курс України та допускали надмірну залежність керівних кіл сусідньої країни від Росії, то після анексії Криму та воєнних дій на Донбасі у Бухаресті відбулася переоцінка викликів. Мілітаризація Криму, що розташований всього за 300 км від узбережжя Румунії, перетворюється на головну загрозу для країни, яка вже є членом НАТО. Агресивні дії РФ складно не помітити. У квітні 2016 року Росія офіційно провела навчання з блокування Чорноморських проток. А після того, як Румунія і США запустили на румунській базі Девеселу комплекс протиракетної оборони НАТО, президент Путін особисто виступив із погрозами Бухаресту⁴.

Під час 10-го Київського безпекового форуму Ніколае-Мірослав Петрецький наголосив, що сьогодні україно-румунські відносини зміцнюються, обговорюються шляхи вирішення спільних проблем. Показовим у цьому контексті, на його думку, була участь міністрів закордонних справ двох країн у церемонії відкриття погруддя Тараса Шевченка у жовтні 2016 року на румунсько-українському кордоні⁵.

Генеруючи політику щодо Румунії, Україна акцентує свою увагу на посиленні безпеки в Чорному морі, обмеженні стратегічної переваги Росії на Донбасі, в Криму та Придністров'ї, підтримці санкцій щодо РФ, промотуванні й підтримці євро-

² Там само.

³ Гересамчук С. Співпраця України та Румунії – на «четвірку з мінусом» / Сергій Гересамчук. – 2016. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://prismua.org/ukraine-romania/>.

⁴ Солодкий С. Аудит зовнішньої політики. Румунія та Україна – чи можлива дружба через спільного ворога... [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.eurointegration.com.ua/articles/2016/06/23/7051125/>.

⁵ Румунія чітко підтримує незалежність, суверенітет і територіальну цілісність України... [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу: <http://ksf2017.openukraine.org/ua/news/1356-rumunija-chitko-pidtrimuje-nezalezhnisty-suverenitet-i-teritorialynu-cilisnisty-ukrajini--nikolaje-miroslav-petreckyj>.

¹ Солодкий С. Аудит зовнішньої політики : Україна – Румунія... – (Дискусійна записка).

пейської та євроатлантичної інтеграції України та енергетичній безпеці.

Виходячи з вищезазначеного, Румунія формує свої інтереси щодо України, зокрема обмеження стратегічної військової переваги Росії на Донбасі, в Криму і Придністров'ї; імплементація Угоди про асоціацію з ЄС; створення умов для захисту культурних прав румунської меншини та досягнення компромісу, пов'язаного із глибоководним судовим ходом «Дунай–Чорне море» і Криворізьким ГЗКом¹.

Договірно-правову базу двостороннього співробітництва у галузі освіти та культури між Україною та Румунією становлять Угода про співробітництво в галузі культури, науки й освіти між урядами України та Румунії (від 03.09.1992 р.), Угода між Кабінетом Міністрів України та Урядом Румунії про взаємне визнання й еквівалентність документів про освіту й наукові ступені, виданих в Україні та Румунії (від 19.02.1999 р.), Угода про співробітництво в галузі освіти між Міністерством освіти України і Міністерством освіти Румунії (від 25.08.1995 р.), Протокол про співробітництво у сфері освіти між Міністерством освіти і науки України та Міністерством освіти, досліджень та молоді Румунії на 2008/2009, 2009/2010 та 2010/2011 навчальні роки (від 18.07.2008 р.).

Протягом 2015 року між Україною та Румунією була підписана низка двосторонніх документів, котрі регенерували й актуалізували договірно-правову базу двосторонньої співпраці. Прикладом є Угода між Кабінетом Міністрів України та Урядом Румунії про взаємну охорону інформації з обмеженим доступом, Угода між Кабінетом Міністрів України та Урядом Румунії про заходи зміцнення довіри і безпеки, Угода між Кабінетом Міністрів України та Урядом Румунії про місцевий прикордонний рух, а також угоди щодо розвитку прикордонної співпраці. Отже, ми спостерігаємо поживлення співпраці не лише на рівні заяв, а й на рівні підписання угод міждержавного значення.

Відповідно до Указу Президента України від 20 лютого 2006 року було створено Культурно-інформаційний центр (КІЦ) у складі Посольства України в Румунії, офіційне відкриття якого відбулося в Бухаресті 31 жовтня 2007 року в рамках офіційного візиту Президента України Віктора Ющенка до Румунії.

За десять років роботи центру його діяльність спрямовувалася на зміцнення двосторонніх відносин між Україною та Румунією, поглиблення співпраці у культурній, гуманітарній, інформацій-

ній сферах; поширення в Румунії інформації про Україну, її історію і культуру, туристичні можливості і привабливість; зміцнення зв'язків з українською меншиною, сприяння задоволенню її національно-культурних потреб².

Особлива увага надавалася здобуттю освіти рідною мовою. Зважаючи на це, Посольство та Культурно-інформаційний центр у співпраці з міністерствами національного виховання та культури Румунії, а також представниками Союзу українців Румунії (СУР) постійно дбають про потреби української громади Румунії у класичній художній літературі, іншій друкованій українознавчій продукції, наочно ілюстрованих матеріалах для оформлення кабінетів української мови та літератури румунських навчальних закладів, у яких викладають ці навчальні предмети. Ці питання систематично порушуються під час періодичних зустрічей Посла та співробітників Посольства з керівництвом СУР і активістами української громади Румунії.

Культурно-інформаційний центр у складі Посольства України в Румунії реалізовує поставлені перед ним задачі шляхом проведення комплексних заходів, насамперед із відзначення загальнонаціональних історичних дат та подій, а також культурно-мистецьких акцій, вшанування видатних діячів української історії та культури, презентацій книг українських авторів і представників української громади Румунії, тематичних фото- та художніх виставок, демонстрації українських фільмів тощо. Всі ці кроки здійснюються за участю керівництва та членів Союзу українців Румунії, громадян України, які постійно проживають або тимчасово перебувають на території Румунії, представників румунської громадськості, наукових, ділових і мистецьких кіл, працівників ЗМІ, співробітників Посольства та членів їхніх сімей.

Триває випуск щоквартальних двомовних (українською та румунською) інформаційних бюлетенів КІЦ у складі Посольства, які складаються з трьох розділів: «Історичні дати і події в історії України та українського народу», «Історичні постаті українського народу» й «Українські літератори, науковці та діячі культури». Кожен розділ вміщує відповідну інформацію про ту чи іншу постать або історичну подію.

Наочна форма роботи розрахована на відвідувачів Посольства та Культурно-інформаційного центру – періодично оновлюваний зміст інформаційних стендів дипустанови та КІЦ. У 2015 році відбулося представлення тематичного проекту

¹ Солодкий С. ... – (Дискусійна записка).

² Культурно-інформаційний центр у складі Посольства України в Румунії. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://romania.mfa.gov.ua/ua/ukraine-ro/culture>.

«Презентуємо Україну», в рамках якого відвідувачам запропоновано матеріали про області нашої держави, їхню історію, культуру, туристичний потенціал. Посилена увага надається святкуванню пам'ятних дат, зокрема ювілеїв у галузі культури, літератури, мистецтва.

Починаючи з 2015 року відбувалися заходи протесту проти грубого порушення російською окупаційною владою прав людини в АР Крим, ув'язнення в московських пенітенціарних структурах Н. Савченко та інших громадян України, а також відкритої агресії російських військових підрозділів на сході України. Так, Посольство активізувало практику зустрічей із керівництвом Союзу українців Румунії, депутатом Парламенту Румунії від української громади І. Марочком, головними редакторами газет «Вільне слово», «Український вісник», «Наш голос», що видаються українською мовою, та румуномовною газетою Союзу українців «Кур'єрул українян», а також української редакції «Всесвітньої Служби Румунського радіо» для оперативного оприлюднення реакції на найрезонансніші події в Україні, насамперед пов'язані з терористичними операціями проросійських сил у Донецькій і Луганській областях. Як наслідок, все більше румунів сприймають Україну як жертву російської агресії.

Співпраця з лідерами української громади Румунії щодо проблем, пов'язаних з агресією російських військових підрозділів на сході України, та їхня активна громадянська позиція сприяли донесенню до румунських високопосадовців, політиків, представників громадськості та працівників ЗМІ правди про анексію Російською Федерацією АР Крим і підтримку Москвою проросійських терористичних сил у східних частинах Донецької та Луганської областей.

Здійснені впродовж останніх років заходи, які стосувались і української громади Румунії, можна поділити на дві категорії.

Перша з них охоплювала заходи, ініційовані Культурно-інформаційним центром і реалізовані відповідно до Плану роботи КІЦ та Посольства за участю керівництва і членів Союзу українців Румунії, у тому числі й активу його бухарестської філії, Молодіжної організації українців Румунії, української наукової та творчої інтелігенції, працівників української редакції «Всесвітньої Служби Румунського радіо» та ЗМІ Союзу українців Румунії, ветеранів українського руху в Румунії – нащадків українських політичних і військових емігрантів міжвоєнного періоду, студентів українського відділення Бухарестського університету, працівників румунських мас-медіа тощо. Друга ка-

тегорія охоплює фестивалі та різні культурні заходи, ініційовані українською громадою в Румунії.

Зокрема 11 січня 2015 року відбувся XXII Фестиваль колядок та зимових обрядів українців Румунії. На ньому прозвучало чимало українських колядок, відтворено багатство зимових обрядів і традицій з різних регіонів компактного проживання українців Румунії.

У Бухаресті широкого розголосу набули заходи з нагоди відзначення пам'ятних дат в історії України, її державних свят, вшанування постатей української культури. Так, 22 січня 2015 року до святкування Дня Соборності України у приміщенні Культурно-інформаційного центру у складі Посольства відбулися відповідні урочистості, в яких взяли участь Посол, співробітники Посольства та члени їхніх сімей, а також представники керівництва Союзу українців Румунії (СУР) та їхні ЗМІ. Перед учасниками виступив Посол України в Румунії Т. Бауер, який, зокрема, наголосив на історичному значенні Акта злуки від 22 січня 1919 року для українського народу і для подальшого утвердження державності України, а також поінформував про незмінність курсу керівництва на зміцнення демократії в нашій державі, впровадження програми економічних реформ, взаємовигідне співробітництво з партнерами ЄС та всіма сусідніми країнами, зокрема Румунією.

У контексті відзначення пам'ятних дат поінформовано про вшанування 29 січня в Україні та державах світу Дня пам'яті Героїв Крут. Було заявлено про участь у церемонії покладання квітів до пам'ятного знака Героям Крут Президента України П. Порошенка, Прем'єр-міністра України А. Яценюка, а також Голови Верховної Ради В. Гройсмана, урядовців та народних депутатів. У зв'язку з цим Союзу українців Румунії й українській редакції «Всесвітньої служби Румунського радіо» підготовлено та передано розширений матеріал про цю подію для публікації у періодичних виданнях СУР «Український вісник», «Вільне слово», «Кур'єрул українян» та «Наш голос». Редакція «Всесвітньої служби Румунського радіо» випустила відповідну тематичну передачу.

22 лютого 2015 р. в найбільшому в Бухаресті монастирі Кашині з ініціативи КІЦ у складі Посольства, відбувся молебень на вшанування пам'яті Героїв Небесної Сотні.

25 березня 2015 р. відбувся комплексний культурний захід на виконання Указу Президента України П. О. Порошенка № 6 від 12.01.2015 р. «Про відзначення 200-річчя від дня народження Михайла Вербицького та 150-ої річниці першого публічного виконання національного гімну»,

в рамках якого радник прем'єр-міністра Румунії з питань національних меншин, громадянка Румунії українського походження М. Гошук, виступила із доповіддю про найважливіші віхи біографії М. Вербицького, а голова бухарестської філії Союзу українців Румунії Я. Колотило розповіла про історію написання Гімну України, зокрема й про те, що у 2013 р. Центр світової спадщини ЮНЕСКО визнав його найкращим у світі (*Best National Anthem in the World*) серед гімнів 193 країн світу.

З нагоди 70-ої річниці Перемоги над нацизмом у Європі 5 травня 2015 р. на адресу центрального проводу СУР і до редакцій усіх його видань надіслано й опубліковано розроблений у КІЦ тематичний прес-реліз «Внесок українського народу у Перемогу над нацизмом у Другій світовій війні».

У День скорботи і вшанування пам'яті жертв Другої світової війни в Україні на території Посольства України в Румунії приспускається прапор, а на сайті дипустанови розміщується тематичний прес-реліз на тему «Україна у Другій світовій війні», який розповсюджується серед працівників центрального проводу Союзу українців Румунії і передається до редакцій газет.

Ще одним питанням української культурної дипломатії з часу анексії Криму стало посилення уваги до історичної спадщини кримських татар та їхньої історії. 21 травня 2015 р. відбувся захід з нагоди вшанування Дня пам'яті жертв політичних репресій в Україні, об'єднаний із відзначенням 71-ої річниці депортації кримських татар. У заході взяли участь Посол України в Румунії, депутат Парламенту Румунії В. Амет із групою бухарестської філії Демократичного союзу тюрко-татарських мусульман Румунії, радник Прем'єр-міністра Румунії з питань національних меншин М. Гошук, голова бухарестської філії Союзу українців Румунії Я. Колотило, представники місцевої української громади, румунської громадськості та співробітники дипустанови. Вони вшанували пам'ять жертв цих історичних подій хвилиною мовчання. Під час свого виступу Посол зазначив, що у другій половині травня в Україні та за її межами щороку відбуваються заходи з нагоди Дня пам'яті жертв політичних репресій та річниці депортації кримських татар. Зокрема наголосив на специфіці відзначення Дня пам'яті жертв депортації кримських татар у цьому році, що пов'язано з анексією Російської Федерації АР Крим та захопленою окупаційними властями на півострові проведення відповідних заходів у Сімферополі.

На початку 2016 року (21 січня) відбулося святкування Дня соборності та свободи України і від-

значення пам'ятної річниці української письменниці Лесі Українки.

Плани роботи КІЦ у складі Посольства потребують негайного оновлення, адже він не відповідає запитам часу та реальності. Відсутнє розуміння сучасної культурної дипломатії, і як наслідок, відсутні способи її ефективної реалізації. Дуже часто робота КІЦ відображає традиційні підходи Посольства до просвітницької діяльності та культурної співпраці.

Певні кроки в культурній дипломатії щодо Румунії були зроблені Міністерством культури України, яке розмістило на своєму сайті інформацію про розробку проекту Концепції Українського інституту Тараса Шевченка із запрошенням надсилати пропозиції та зауваження. У проекті, зокрема при формуванні мережі осередків за кордоном, передбачено такі важливі моменти, як географічні пріоритети. Серед них – країни Центральної та Східної Європи, де існує значний інтерес до України та її культури (Польща, країни Балтії, Грузія, Білорусь, Чехія, Румунія), та великі країни, в яких проживають численні українські громади, що слугуватимуть природною соціокультурною базою для діяльності таких Інститутів¹.

Під час проведення днів культури в Україні Румунія зазвичай влаштовує дегустацію румунських вин і традиційних страв, що привертає увагу громадськості до румунської культури. Такий досвід сусідньої країни є позитивним та ефективним, тому його варто використовувати і нам.

Культурна дипломатія України в Румунії не достатньо сприяє розвитку українсько-румунського співробітництва в культурно-гуманітарній сфері. На нашу думку, причиною цього є відсутність фахівців з культурної дипломатії щодо Румунії та недостатня підтримка такої дипломатії з боку держави.

Варто докласти значних зусиль у формуванні позитивного іміджу України в медійному просторі Румунії як держави, яка збагатила світ своєю історією, звичаями, духовною культурою, мистецько-літературними традиціями. В сусідній країні відсутня достатня кількість інформації про сучасне українське мистецтво, кіно, театр, музику. Актуальним повинно стати завдання формування образу України як сучасної європейської країни, котра презентує свою культуру і відкрита до сприйняття інших культур.

Українська культура є маловідомою в Румунії, тому варто просувати власну культуру, адже вона унікальна та неповторна.

¹ Новікова К. Культурна дипломатія. Як створити країну-бренд... [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://ua1.com.ua/publications/kulturna-diplomatiya-yak-stvoriti-krajinu-brend-3055.html>.